

Massa ira per a tan poc món

Inici / La collecció / Quadern N°238 / Massa ira per a tan poc món

Temps de lectura: 3 minuts

RAÛL GARRIGASAIT

Si no us hi heu trobat, pregunteu i tothom us dirà el mateix: tractar amb constructors és un infern. Primer hi ha els pressupostos, que ja són més alts que les previsions, però sempre van acompanyats de bones paraules: ja ens entendrem, no pateixis, serem flexibles. Les obres comencen. Oh, el preu de la fusta, ja ho saps, finalment aquesta partida pujarà una mica. Ho comprens, esclar. Després una partida es duplica. Què ha passat? Havíem comptat els metres malament. Ah. Et domines. Les obres avancen més lentes del previst. Quan ja t'acostes als números vermells, una altra partida es triplica. I això què és? Ah, això compensa una altra cosa que finalment no hem fet. Esclates. Els escridasses. La ràbia que et surt és proporcional a les esperances que havies posat en la construcció. Podem pensar que les cases, per anar bé, les hauríem de trobar fetes, però això només va així per als hereus i els afortunats. Si no és el cas, fer-te una casa és una manera de posar un centre al món, un lloc per defensar, respirar i projectar: una cosa absolutament bàsica que avui només es pot aconseguir amb un esforç enorme. Per tirar-ho endavant cal una mica d'inconsciència i d'innocència. És justament perquè has suat i has fet un acte de fe que t'emprenyes com una mona. Ets tu i ets la ira, que és alguna cosa més que tu: no em podeu corcar la confiança d'aquesta manera.

Detall d'El jardí de les delícies de Hieronymus Bosch.

Un déu mandrós o golafre ens faria riure. Un de vanitos i carregat de presumpcions, o avariciós, lasciu o envejós, també. Veuríem de seguida que no és ben bé un déu, que no és tan poderós com voldria. En canvi, un déu irat és una altra cosa. De tots els pecats capitals catalogats per la tradició cristiana, la ira és l'únic que també és un atribut diví. Sembla una multiplicació de la força o la manifestació atterridora d'un poder latent. Un déu irat és un ésser esclatant que converteix en acte la seva idea de justícia. Si es provoca la fúria divina, els incendis, les sequeres, les plagues i els carnatges constitueixen un càstig just i edificant. Quan estem aïrats, ens sentim més plens de justícia i més poderosos, i perdem tota noció de les nostres febleses, perquè som una mica com aquest déu.

El fet és que em vaig enfurismar per defensar una cosa que em semblava bàsica i justa. No cal ni dir-s'ho a un mateix: sabem que la ira ens dona una força que necessitem i que no ens podria donar res més, sentim amb les entranyes que el món se sotmetrà a la nostra protesta.

Un moment, però. Mireu els rampells d'ira d'un vell dement. Mossega unes pastilles d'encendre el foc i s'enfada perquè els torrons d'avui dia ja no valen re. Fa el gest de pegar a qui intenta posar-li el pijama, crida que la roba que porta ja és prou bona i se l'agafa com si fos un tresor, amb els ulls espantats. Sobretot la té jurada als més petits, als que tenen menys poder que ell: els observa emmurriat a l'espera que agafin el comandament del televisor o moguin lleugerament una cadira o facin qualsevol altra cosa insignificant que li pugui despertar la ràbia. Atrapat en la rigidesa d'un món mort, veu qualsevol canvi mínim com un acte d'injustícia que cal castigar. És com un déu a qui la creació se li ha escapat de les mans. La ira més inútil i absurda ve quan la nostra idea de justícia i la simple existència del món s'exclouen mútuament. Perquè la ira —aquella «tenebra d'enteniment», que deia Lluïl— ens fa córrer el risc de perdre el món de vista. El sentiment de justícia pot arribar a ser tan intens que no distingim res ni ningú davant nostre, ni a nosaltres mateixos.

Després d'enfurismar-me amb els constructors, em vaig adonar que justament aquella vegada que havia perdut els estreps era jo qui s'equivocava: el càlcul que feien ells era correcte. Coneixeu la sensació: aquella barreja de vergonya i ridícul i pietat per un mateix. En el fons, en conjunt, en abstracte, tenia raó jo, però només en el fons. Vaig demanar disculpes. Encara no tinc la casa acabada. El món no està a l'altura de la nostra ira.

 Comparteix a Whatsapp

Vols rebre els articles al teu correu electrònic?

[Raül Garrigasait](#)

Raül Garrigasait (Solsona, 1979) és escriptor i hellenista. En el camp de l'assaig ha explorat temes com el cosmopolitisme (El gos cosmopolita i dos espècimens més, 2012), les friccions entre la tradició i l'entrada de la modernitat a Catalunya (El fugitiu que no se'n va. Santiago Rusiñol i la modernitat, [...])

LLEGIR MÉS